

HALIÇ ÜNİVERSİTESİ TTO MÜDÜRÜ

HATİCE TUĞSAVUL İLE SÖYLEŞİ

KM Ayça: Merhaba. Kısaca kendinizden bahsedebilir misiniz?

Hatice Tuğsavul: Merhaba. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi, İngilizce İktisat bölümü mezunuyum. Uzun yıllar yatırım bankacısı olarak çalıştım. Sonrasında Haliç Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği sertifika programına devam ettim. 2005 yılında da İngilizce Öğretmenliği sertifikamı aldım. Ardından çeşitli devlet okullarında sözleşmeli olarak çalıştım. 2006-2010 yılları arasında uluslararası bir vakıf olan; girişimcilik, liderlik, inovasyon, finansal okur yazarlık konusunda çeşitli programlar yürüten Genç Başarı Eğitim Vakfı'nın Türkiye genel müdürü olarak görev aldım. 2011-2020 yılları arasında Bahçeşehir Üniversitesi'nde COOP eğitim biriminde, Teknoloji Transfer Ofisinde ve Kuluçka Merkezinin kuruluşunda yer aldım. Geçen yıl İstanbul Aydın Üniversitesi'nde KOSGEB Teknoloji Geliştirme Merkezi A.Ş.'yi hayata geçiren ilk yapı olarak, bir ekiple çalıştık. Üniversitemizde de 23 Aralık 2021 tarihinden itibaren Teknoloji Transfer Ofisi müdürü olarak görev yapıyorum.

KM Ayça: Teknoloji Transfer Ofisinin amacı nedir?

Hatice Tuğsavul: Öncelikle teknoloji transferini açıklamak isterim. Fikir ve tekniklerin bir yerde geliştirilip, geliştirildiği yerde ya da başka bir yerde uygulamaya aktarıldığı yani hayata geçirildiği süreçtir. Teknoloji Transfer Ofisleri ise akademik araştırma sonuçlarının verimli ve hızlı bir şekilde ticarileşmesine ilişkin faaliyetlerin yürütüldüğü organizasyonlardır. Üniversiteler, araştırma merkezleri, özel sektör, araştırmacılar, girişimciler, girişimci öğrenciler, üniversite mezunları, yatırımcılar ve sanayiciler gibi çok geniş paydaşlar arasında gerekli ve ihtiyaç duyulan bağlantıları sağlaması yönünde faaliyet gösteren yapılardır.

KM Ayça: Haliç Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisinin destek hizmetleri nelerdir?

Hatice Tuğsavul: Ülkemizde Teknoloji Transfer Ofislerinin yapılandırmasına baktığımız zaman 2011-2012 yıllarından itibaren TÜBİTAK, üniversiteleri desteklemeye başlamıştır. Sonrasında ise ülkemizde, çeşitli üniversitelerde yaygınlaşmıştır. Üniversitemizde de benzer şekilde Teknoloji Transfer Ofisi beş modülde faaliyet göstermektedir. Aslında Teknoloji Transfer Ofislerinin iki tane nihai amacı vardır. İlk olarak ticarileşebilir iş fikirlerine bakar ve bu iş fikirlerinin birinci nihai sonucu işin fikri mülkiyet tarafıdır yani lisanslanmasıdır. İkinci nihai amaç da şirketleşme ve girişimcilik tarafıdır. Biz girişimciliğin bir kariyer seçeneği olduğu yolunda; ulusal ve uluslararası projeler, üniversite ile iş dünyasının iş birliği, danışmanlıklar ve esas başlangıç noktası olan işin farkındalığı, eğitimi, etkinlikleri, tanıtımı konusunda faaliyetler gösteriyoruz. Bu modülleri başlık başlık söylemem gerekirse ilk modül: farkındalık, tanıtım, eğitim, bilgilendirme. İkinci modül: destek programları, ulusal ve uluslararası projelerden yararlanmaya yönelik hizmetler. Üçüncü modül: üniversite ile iş dünyası iş birliği. Dördüncü modül: lisanslama hizmetleri ve fikri mülkiyet haklarının yönetimi. Beşinci modül: Şirketleşme ve girişimcilik hizmetleridir.

KM Ayça: Teknoloji Transfer Ofisinin hedef kitesinde kimler yer almaktadır?

Hatice Tuğsavul: En başta iç paydaşlarımız: senin gibi çok değerli öğrencilerimiz, akademisyenlerimiz, bir üniversitenin olmazsa olmazları olan mezunlarımız ve tüm idari kadromuz. Peki sadece iç paydaşlara yönelik mi hizmet sunuyoruz ya da köprü görevinde bulunuyoruz? Tabii ki hayır. Dış paydaşlara yönelik de hizmetlerimiz, kolaylaştırıcılığımız söz konusu.

KM Ayça: Girişimcilik neden önemlidir?

Hatice Tuğsavul: Teknoloji Transfer Ofisleri olarak amaçlarımızdan biri de girişimciliğin bir kariyer seçeneği olduğunu gösterebilmektir. Bu yüzden öncelikle girişimciliğin tanımından ve türlerinden bahsetmek isterim. Latince'de kendi işini yapan, anlamını taşır. Türlerine baktığımızda, kendi işini yapan girişimciler, sosyal girişimciler, kurumsal girişimciler olarak üçe ayrılır. Girişimciler her koşulda, riskleri göz önüne alarak sorunları çözmeye odaklanıyorlar ve istihdam yaratıyorlar. Bu açıdan önemlidir. TÜİK'in Şubat 2022'de yayımladığı genç işsizlik oranı 21,4. Bu da beş gençten birinin işsiz olduğu anlamına geliyor. Bu nedenle istihdam yaratma, ve ekonomiye katkı sağlama konusunda girişimciliğin ne kadar değerli olduğunu anlıyoruz.

KM Ayça: Genç girişimcilerin yapması gereken şeyler nelerdir?

Hatice Tuğsavul: Girişimcilik bir zihin yapısıdır. Düşünce tarzıdır. Bu düşüncenin hayata geçirilmesi ve işin yönetilmesi bir süreçtir. Bu süreçte de birçok engelle karşılaşılıyor girişimci. Bunlardan öğrendiği tecrübeleri de diğer girişimcilerle, o ruh ve zihin yapısını hissedenlerle paylaşıyor. Bu nedenle yapması gereken, o süreci yaşamak ve yaşadıklarını da paylaşmak. Haliç Üniversitesi öğrencilerinin yapması gereken ilk iş Teknoloji Transfer Ofisiyle yani bizlerle iletişime geçmek. Çünkü karşılıklı olarak, birbirimize katacağımız ve birbirimizden öğreneceğimiz çok şey var.

KM Ayça: Teknoloji Transfer Ofisinin girişimcilerle yatırımcıların buluşmasındaki rolü nedir?

Hatice Tuğsavul: Teknoloji Transfer Ofisleri köprü görevinde bulunup, ara yüz olarak yer alıyorlar. Paydaşları çok fazla. Ana hedef kitlemiz kendi öğrencilerimiz, mezunlarımız ve akademisyenlerimizken dış paydaşlara yönelik de çalışmalarımız var demistik yani özel sektör, kamu kuruluşları ve onlarla yapılan iş birlikleri. İki nihai amaçtan ikincisi olan girişimcilik & şirketleşme tarafının olmazsa olmazı ise yatırımcılar. Haliç Teknoloji Transfer Ofisi olarak kısa dönemde mevcut girişimcilerimizi yatırımcılarla buluşturma konusunda destek vereceğiz. Bir girişimcinin gittiği ilk yatırımcı kitlesi 3F'tir. Family, friends, foolish people. Bunları ikna edip tutkusunu hayata geçirme noktasında belli yol alınca daha da büyümesi gerektiğini fark ediyor. Bu aşamada melek yatırımcılara, bireysel yatırım sermayedarları, VC dediğimiz Venture capitalist'lere gidebilir. TTO olarak da zaten esas görevlerimizden biri de zaten onları buluşturmak ve destek olmak.

KM Ayça: Fikri ve sınai mülkiyet hakları nedir?

Hatice Tuğsavul: Öncelikle fikri haklardan bahsetmek isterim, diğer bir ismiyle telif hakları. Genel olarak da fikri mülkiyet olarak adlandırırız Bunlar, edebiyat, sanat, müzik, mimari gibi eserler üzerinden sahip olunacak haklardır. Sınai mülkiyet ise genel tanımıyla, sanayide ve tarımdaki buluşların, yeniliklerin, yeni tasarımların ve özgün çalışmaların ilk uygulayıcıları adına; ticaret alanındaysa üretilen ve satılan malların üzerlerindeki üreticisinin ve satıcısının ayırt edilmesini sağlayacak işaretlerin sahipleri adına tescil edilmesini ve böylece ilk uygulayıcıların ürünün uygulama ve satma hakkına belirli bir süre sahip olmalarını sağlayan gayri maddi bir haktır. Sınai mülkiyet hakları, patent, faydalı model, marka, tasarım olabilir. Fikri ve sınai mülkiyet hakları eser, marka ve buluş sahibinin ticari haklarını koruyan haklardır.

KM Ayça: Girişimcilik ve inovasyon ilişkisini nasıl açıklarsınız?

Hatice Tuğsavul: Girişimciliğin herkes tarafından bilenen basit tanımına göre, girişimci kar elde etmek amacıyla işi organize eden ve işin riskini üstlenen kişidir. Ancak çoklu anlam içeren bir olgu olan girişimcilik konusunda tanım vermek yine de zordur. Mevcut tanımlar içerisinde en çok göze çarpan unsurlar değer yaratması, yeni bir işletme kurma ve geliştirme faaliyetleri, yenilik yaratması yani inovasyon, esnek ve dinamik davranması, yaratıcılık ve risk alması. Yani zaten girişimcilik, inovasyon unsurunu içinde barındıran bir kavram. Girişimcinin yenilikçi, denenmeyen teknolojiler geliştiren, dinamik olma özelliğinden ilk bahseden de Joseph Schumpetter'dir. Son olarak inovasyonun da tanımını yapmak gerektiğini düşünüyorum. İnovasyon, yeni veya önemli ölçüde değiştirilmiş ürün yani mal ya da hizmetin veya sürecin yeni bir pazarlama yönteminin ya da iş uygulamalarında, iş yeri organizasyonunda veya dış ilişkilerde yeni bir organizasyonel bir yöntemin uygulanmasıdır.

KM Ayça: Soruların sonuna geldik. Kendi adıma ve elbette Kariyer Merkezi adına vakit ayırdığınız için çok teşekkür ederim. Sizin son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Hatice Tuğsavul: Ben de çok teşekkür ederim size, benimle bu söyleşiyi gerçekleştirdiğiniz için. Meraklı olan, tutkusu olan, girişimci zihin yapısını hayata geçirmek isteyen öncelikli olarak siz değerli öğrencilerimizle yüz yüze tanışmak isteriz. Bekliyoruz, iyi günler...